Vacsaín MMR

Eolas do thuismitheoirí páistí atá 6 mhí d’aois agus níos sine agus do dhaoine fásta

Céard é ainm na vacsaíne MMR?
Is é Priorix nó MMRVaxPro ainm na vacsaíne MMR.

Cad iad na galair a dtugann an vacsaín MMR cosaint orthu?
Cosnaíonn an vacsaín MMR tú féin nó do pháiste ar an mbruitíneach, an leicneach agus an mbruitíneach dhearg (ar a dtugtar an bhruitíneach Ghearmánach freisin).

Is galair víreasacha iad an bhruitíneach, an leicneach agus an bhruitíneach dhearg agus tá siad fíorthógálach. Scaiptear iad nuair a thógtar an víreas ó dhuine ar a bhfuil an galar go dtí duine nach bhfuil aon chosaint aige air.

Galar	**Siomptóim Coitianta**	**Aimhréidheanna féideartha**
An bhruitíneach	Fiabhras Gríos Súile dearga pianmhara	Einceifilíteas (inchinn ata) Niúmóine Broincíteas Ionfhabhtuithe cluaise
An Leicneach	Faireoga pianmhara ata faoin ngiall chomh maith le fiabhras	Meiningíteas Bodhaire Magairlí ata pianmhara ar fhir fhásta
An Bruitíneach Dhearg (Rubella)	Fiabhras agus gríos	Má thagann an bhruitíneach dhearg ar bhean atá ag iompar clainne, d’fhéadfadh máchail bhreithe thromchúiseach teacht ar a páiste, amhail daille, lot inchinne, bodhaire, fadhbanna croí agus aimhréidheanna tromchúiseacha eile

Cathain a thugtar an vacsaín MMR de ghnáth?
In Éirinn, tugtar a gcéad vacsaín MMR do pháistí ag 12 mhí d’aois. Faigheann páistí an dara dáileog nuair a bhíonn siad 4-5 bliana d’aois, sa bhunscoil de ghnáth. Tugann dhá dháileog den vacsaín MMR an chosaint is fearr.

Mura bhfuair do pháiste an vacsaín MMR roimhe seo, ba cheart dó dáileog a fháil chomh luath agus is féidir agus an dara dáileog 1 mhí tar éis na chéad dáileoige.

Ba cheart do dhaoine fásta nach bhfuair an vacsaín MMR roimhe seo dáileog a fháil chomh luath agus is féidir agus an dara dáileog mí amháin ina dhiaidh sin.

Dlúth-theagmháil le cásanna den bhruitíneach
Is galar an-tógálach an bhruitíneach. Mura bhfuair tú an vacsaín nó mura raibh ionfhabhtú bruitíneach agat san am a chuaigh thart, tá gach seans ann go dtiocfaidh ionfhabhtú ort má bhíonn tú i dteagmháil le cás. Má bhí tú i ndlúth-theagmháil le cás den bhruitíneach b’fhéidir go molfaidh dochtúirí sláinte poiblí duit vacsaín MMR a fháil. Ba cheart go gcabhródh sé seo leis an seans go dtiocfaidh an bhruitíneach ort a laghdú.

An féidir le páistí atá níos óige ná 12 mhí an vacsaín MMR a fháil?
Má bhíonn ráig den bhruitíneach ann, d’fhéadfaí vacsaín MMR a mholadh do do pháiste ó 6 mhí d’aois chun é a chosaint ar an mbruitíneach. Má fhaigheann do pháiste vacsaín MMR agus é níos

óige ná 12 mhí d'aois, beidh air dáileog den vacsaín a fháil fós ag 12 mhí d'aois. Déantar é seo chun an chosaint is fearr a thabhairt do do pháiste. Ba cheart go mbeadh dáileog eile ag do pháiste ag 4-5 bliana d'aois.

De ghnáth tugtar an vacsaín MMR ag 12 mhí d'aois mar go n-oibríonn an vacsaín is fearr san aois seo.

Mná atá ag pleanáil toirchis

Má tá sé beartaithe agat éirí torrach moltar duit dáileog amháin den vacsaín MMR a fháil roimh an toircheas, mura bhfuair tú an vacsaín riamh roimhe seo. Cosnóidh sé seo tú ar ionfhabhtú de bhruitíneach dhearg le linn an toirchis, rud a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le fadhbanna tromchúiseacha leighis do do leanbh má thagann ionfhabhtú ort.

An bhfuil aon duine ann nár cheart an vacsaín MMR a fháil?

Is beag duine nár cheart dó vacsaín MMR a fháil. Níor cheart do dhuine an vacsaín a fháil:

- má bhí frithghníomhú ailléirgeach tromchúiseach (anaifiolacsas) aige ar vacsaín MMR roimhe seo, nó aon chuid den vacsaín
- má bhí frithghníomhú ailléirgeach tromchúiseach (anaifiolacsas) aige ar neoimícin nó geilitín atá sa vacsaín MMR.
- níor cheart do leanaí faoi 12 mhí an vacsaín MMR a fháil má bhí leigheas ar a dtugtar *Children infliximab* á ghlacadh ag a mháthair le linn an toirchis.
- níor cheart do leanaí atá á gcothú ar an gcíoch ag máithreacha a thógann infliximab an vacsaín MMR a fháil.

Má tá tú torrach, níor cheart duit an vacsaín MMR a fháil. Níor cheart duit éirí torrach ar feadh míosa tar éis duit an vacsaín a fháil. Is féidir leat beathú cíche a thabhairt do do leanbh go sábháilte tar éis duit an vacsaín MMR a fháil

Cuir an vacsaín MMR siar má:

- tá tinneas agus fiabhras air/uirthi
- tá dáileog ard cógas ar a dtugtar cortacaistéaróidigh á tógáil ag an duine atá ag fáil an vacsaínithe
- tá cóireáil amhail ceimiteiripe nó radaiteiripe á cur air/uirthi
- tá aon tinneas nó galar air/uirthi a mbeadh tionchar aige sin ar a c(h)óras imdhíonachta.

Is féidir le do dhochtúir nó altra comhairle a thabhairt duit más gá duit an vacsaíniú a chur siar

An bhfuil nasc idir an vacsaín MMR agus an t-uathachas?

Níl. Tá léirithe ag taighde nach bhfuil nasc ar bith idir an vacsaín MMR agus an t-uathachas.

An bhfuil fo-iarmhairtí ar bith ag baint leis an vacsaín MMR?

Ní bhíonn fadhb ar bith ag formhór na ndaoine tar éis na vacsaíne seo.

Bíonn an áit inar tugadh an t-instealladh tinn, ata agus dearg uaireanta.
Seans go dtiocfadh "bruitíneach bheag" ar pháistí áirithe agus gríos/fiabhras orthu 6 go 10 lá ina dhiaidh sin.
Seans go dtiocfadh "leicneach bheag" ar pháistí agus a ngiall ata sa tríú seachtain tar éis an vacsaínithe.
Níl siad seo tógálach agus imeoidh siad tar éis cúpla lá.
Is féidir leat paraicéiteamól nó iobúpróifein a thabhairt do do pháiste chun pianta a mhaolú nó chun fiabhras a laghdú.

Tuilleadh Eolais

Má tá aon cheist agat, déan iad a phlé le do vacsaíneoir nó le dochtúir nó altra.

Féach www.immunisation.ie chun tuilleadh eolais a léamh faoi vacsaíní. Féach www.hpsc.ie le haghaidh faisnéise faoi na galair thógálacha seo.

Is féidir leat naisc a fháil freisin leis na bileoga faisnéise othar le haghaidh na vacsaíní faoi www.hpra.ie. Cuardaigh Priorix nó MMRVaxPro (MMR) chun an bhileog faisnéise ábhartha d'othair a léamh.

Arna táirgeadh ag: An Oifig Náisiúnta Imdhíonta, FSS
Dáta foilsithe: Bealtaine 2022